

Šis ir īss un parocīgs kopsavilkums, kas ietver vissvarīgāko kursa informāciju.

1 Mācību mērķi

Šī 90 minūtes ilgā kursa noslēgumā jums būs zināšanas par:

- īpašo procedūru būtību;
- horizontālajiem noteikumiem, kas piemērojami visām īpašajām procedūrām;
- uzglabāšanas procedūru: preču uzglabāšanu muitas noliktavā un brīvajā zonā;
- īpašās izmantošanas procedūru: pagaidu ieviešanu un galapatēriņu;
- pārstrādes procedūru: ieviešanu pārstrādei un izvešanu pārstrādei.

2 Īpašās procedūras

Savienības Muitas kodekss (SMK) paredz dažas īpašas procedūras, lai veicinātu starptautisko konkurētspēju un uzlabotu eksporta iespējas.

SMK nošķir četras galvenās īpašo procedūru kategorijas:

- Tranzīts: ārējais un iekšējais tranzīts;
- Uzglabāšana: uzglabāšana muitas noliktavā un brīvajā zonā;
- Īpaša izmantošana: pagaidu ieviešana un galapatēriņš;
- Pārstrāde— ieviešana un izvešana pārstrādei.

Šajā kursā sniegta informācija tikai par trim īpašo procedūru veidiem: uzglabāšanu, īpašu izmantošanu un pārstrādi. Jautājumi saistībā ar tranzītu tiek apskatīti atsevišķā kursā.

3 Vispārīgi noteikumi

Īpašas procedūras piemērošana un noslēgšana ietver šādus posmus:

	Īpašas procedūras atļauja	Īpašas procedūras piemērošana precēm	Muitas uzraudzība	Īpašas procedūras noslēgšana
Muitas noliktava				
Brīvā zona				
Pagaidu ieviešana				
Galapatēriņš				
Ieviešana pārstrādei				
Izvešana pārstrādei				

Gadījumā, ja īpašas procedūras atļauja varētu negatīvi ietekmēt Savienības ražotāju intereses, nepieciešams izskatīt ekonomiskos nosacījumus Savienības līmenī. Pēc nosacījumu izskatīšanas Eiropas Komisijas izveidota ekspertu grupa sniedz secinājumu.

Ievērojot zināmus nosacījumus, muitas dienests var izsniegt atļauju ar atpakaļejošu spēku līdz pat vienam gadam.

Piemērojot īpašo procedūru (izņemot preču novietošanu brīvajā zonā):

- ir jānodrošina galvojums;
- preces var tikt pārveidotas bez turpmākām muitas formalitātēm, piemēram, laišanas brīvā apgrozībā vai tranzītā.

Muitas iestāde var atļaut līdzvērtīgu preču izmantošanu, piemērojot jebkuru no īpašajām procedūrām. Līdzvērtīgas preces ir Savienības preces, kas tiek uzglabātas, izmantotas vai pārstrādātas tādu ārpus Savienības preču vietā, kam ir piemērota īpaša procedūra. Izvešanas pārstrādei procedūras gadījumā līdzvērtīgas preces ir ārpus Savienības preces, kas tiek pārstrādātas Savienības preču vietā.

4 Uzglabāšanas procedūra

4.1 Muitas noliktava

Uzņēmēji, kuri ievēd preces, var tās uzglabāt muitas noliktavā, tādējādi gūstot labumu no nodokļu un/vai PVN maksājumu atlikšanas līdz laikam, kad tiek noslēgta uzglabāšanas muitas noliktavā procedūra, vai precēm tiek piemērota cita muitas procedūra.

Nav noteikts laika ierobežojums uzglabāšanas procedūras piemērošanai precēm.

Muitas noliktavas ir iedalītas četrās grupās

- I tipa publiskā muitas noliktava;
- II tipa publiskā muitas noliktava;
- III tipa publiskā muitas noliktava;
- Privāta muitas noliktava.

4.2 Brīvā zona

Brīvās zonas ir īpašas norobežotas platības Savienības muitas teritorijā.

Precēm, kas novietotas šinīs platībās, tiek piemērota brīvās zonas procedūra, tādēļ par tām nav jāmaksā ievēdmuita, PVN vai citas nodevas.

Personām, precēm un transportlīdzekļiem, kas ierodas brīvajās zonās vai atstāj to, var piemērot muitas kontroli.

Lai izvestu preces no brīvās zonas, ir nepieciešams nokārtot:

- (re-)eksporta formalitātes, ja preces tiek izvestas no Savienības muitas teritorijas, vai
- formalitātes attiecībā uz preču ievēšanu Savienības muitas teritorijā, ja preces tiek aizvestas uz citu Savienības muitas teritorijas daļu.

5 Īpaša izmantošana

5.1 Pagaidu ievēšana

Pagaidu ievēšanas mērķi ir:

- atļaut ierobežotā laika posmā Savienībā izmantot (bet ne pārstrādāt) ārpus Savienības preces, kuras paredzētas reeksportam;
- pilnībā vai daļēji atbrīvot no citiem maksājumiem, piemēram, PVN, akcīzes nodokļa, kā arī nepiemērot tām tirdzniecības politikas pasākumus.

Maksimālais termiņš, uz kādu precēm var piemērot pagaidu ievēšanu, ir divi gadi (24 mēneši).

Par katru mēnesi vai mēneša daļu, kuras laikā precēm ir piemērota pagaidu ievēšanas procedūra, ievēdmuitas nodokļa apjoms ir 3% no ievēdmuitas nodokļa kopējā apjoma, kas būtu jāmaksā,

ja preces būtu tikušas izlaistas brīvā apgrozībā. Kopējā summa ir jāsamaksā, kad procedūra ir tikusi noslēgta.

5.2 Galapatēriņš

Galapatēriņš nozīmē konkrētu ārpussavienības preču, kas laistas brīvā apgrozībā Savienībā, izmantošanu vai pārstrādi konkrētā veidā un konkrētā laika periodā, lai gūtu labumu no atbrīvojuma no nodokļiem vai samazināta nodokļa attiecībā uz konkrētu galapatēriņa procedūru (piemēram, zivju pārstrāde pārtikas produktos).

Ja šie nosacījumi nav izpildīti, tad ir maksājams parasti piemērojamais nodoklis.

Ja preces ir paredzētas atkārtotai lietošanai, muitas uzraudzība tiek saglabāta uz laiku, kas nepārsniedz divus gadus, sākot no dienas, kad preces tika pirmo reizi izmantotas.

Informācija par to, kurām precēm ir iespējams piemērot galapatēriņa procedūru, ir pieejama TARIC. Citi īpašie nosacījumi ir norādīti tikai Padomes 1987.gada 23.jūlija Regulā (EEK) Nr. 2658/87.

6 Pārstrādes procedūra

6.1 Ievešana pārstrādei

Ievešana pārstrādei nozīmē ārpussavienības preču ievēšanu Savienības muitas teritorijā un šo preču pārstrādi nodokļu un nodevu atlikšanas režīmā, lai:

- reeksportētu pārstrādātos produktus (tādējādi izvairoties no nodokļa nomaksas);
- izlaistu pārstrādātos produktus brīvā apgrozībā (un tādējādi maksātu zemākus nodokļus atkarībā no aprēķinu metodes);
- izlaistu pārstrādāto produktu atkritumus (un tādējādi maksātu zemākus nodokļus atkarībā no muitas nodokļa likmes).

Piemērojot ārpussavienības precēm šo procedūru, tās saglabā ārpussavienības preču statusu.

Muitas iestāde norāda termiņu, kurā ir jānoslēdz ievēšanas pārstrādei procedūra.

6.2 Izvešana pārstrādei

Izvešana pārstrādei nozīmē Savienības preču izvešanu no Savienības muitas teritorijas un šo preču pārstrādāšanu, lai gūtu labumu no zemākiem nodokļiem vai atbrīvojumu no tiem brīdī, kad preces tiek laistas brīvā apgrozībā, tās atpakaļievelot Savienībā. Šie nodokļi tiek aprēķināti par pārstrādāto preču pievienoto vērtību, t.i., pārstrādes izmaksām, nevis pārstrādātā produkta vērtību.

Ievēšanai atpakaļ netiek piemērots nodoklis, ja muitas dienests konstatē, ka preces salabotas bez maksas vai nu uz līgumā vai likumā noteikta pienākuma pamata, kas izriet no garantijas, vai ražošanas vai materiāla defekta dēļ, un tās tiek pilnībā atbrīvotas no ievēdmuitas nodokļa.

Savienības preces, kurām piemērota šī procedūra, pārstrādes laikā saglabā Savienības preču statusu.

Muitas iestāde norāda laiku, kurā ir jānoslēdz izvešanas pārstrādei procedūra.

Pastāv trīs veidu situācijas, kurās izvešanu pārstrādei var piemērot preču labošanai:

- Preces tiek labotas bez atlīdzības;
- Standarta apmaiņas sistēma;
- Aizstājējproduktu iepriekšēja ieviešana.

6.3 Standartizēta informācijas apmaiņa

- INF nozīmē standartizētu informācijas apmaiņu, kas ir informācijas apmaiņa starp muitas dienestiem saistībā ar precēm, kam piemērotas dažādas pārstrādes procedūras (ieviešana un izvešana pārstrādei).
- Šādas informācijas apmaiņai starp muitas dienestiem tiks izmantota elektroniska sistēma.
- Šo informāciju var sniegt gan procedūras izmantotājs, gan iesaistītā muitas iestāde.

Atcerieties, ka šis ir īss un parocīgs kopsavilkums, kas ietver vissvarīgāko kursa informāciju. Par autentiskiem uzskatāmi tikai Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī publicētie Eiropas Savienības tiesību akti. Komisija neuzņemas nekādu ar apmācību saistītu atbildību vai saistības.